

Uusi hankintalaki ja sote-palvelut

Metropolia AMK
1.9.2017

Tarja Sinivuori-Boldt

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Hankintalain tavoitteet

- **Tehostaa julkisten varojen käyttöä**
- **Edistää laadukkaiden, innovatiivisten ja kestävien hankintojen tekemistä**
- **Turvata yritysten ja muiden yhteisöjen tasapuoliset mahdollisuudet**

Uudistuksen keskeiset tavoitteet

- **Hankintalaki yksinkertaisemmaksi ja joustavammaksi**
- **Ympäristö- ja sosiaalisten näkökohtien korostaminen**
- **Pk -yritysten aseman parantaminen**
- **Innovaatioiden tukeminen**
- **Sähköisyyden lisääminen hankinnoissa**
- **Neuvonnan ja valvonnan tehostaminen**
- **Laadun parantaminen**

Sote -hankinnat

- **Hankintayksikön velvollisuus / harkintavalta**
  - Mitä hankkii, millaista laatua ja millä hinnalla
  - Miten järjestää (omana työnä, asiakasvalinta, kilpailutus)
- **Substanssilainsäädäntö**
  - Hankinnan laatu ja sisältökysymykset
  - Esim. vammaispalvelulaki, laki potilaan asemasta ja oikeuksista sekä soveltuvat laatusuositukset ja laatukriteerit
- **Hankintalaki**
  - Menettelytapalaki, joka sääntelee miten hankintalain soveltamisalaan kuuluva hankinta tehdään
  - Turvaa avoimuuden ja tarjoajien syrjimättömän kohtelun
  - Kilpailutuksen tuloksena paras mahdollinen hinta-laatusuhde

Sote -hankinnat

- **Jos hankintayksikkö päättää tehdä hankintana
→ ei voida sulkea hankintalain ulkopuolelle**
- **Perustuu EU:n hankintadirektiiviin 2014/24/EU**
  - Direktiivin 74 artikla: ” Liitteessä XIV luetellut sosiaalipalveluja ja muita erityisiä palveluja koskevat hankintasopimukset on tehtävä tämän luvun säännösten mukaisesti, jos hankintasopimusten arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 4 artiklan d alakohdassa vahvistettu kynnysarvo .

Kynnysarvot

- **Sote -tavarahankinnat**

• Kansalliset	60 000 e
• EU	
Valtion keskushallintoviranomaiset	134 000 e
Muut hankintayksiköt	207 000 e

- **Sote -palveluhankinnat**   **400 000 e**

- **Sekamuotoiset sopimukset**

Jos sekä tavara että palvelu menee hankintasopimuksen pääasiallisen kohteen mukaan (korkeampi ennakoitu arvo)

Kansalliset hankinnat

- **Aiempaa vähemmän säännöksiä**
  - Ilmoittaminen
  - Tarjouspyyntö ja tarjoukset
  - Soveltuvuusvaatimukset
  - Tarjousten vertailu
  - Hankintapäätös ja oikeussuojasäännöt
- **Menettelyn valinta on vapaa**

EU Hankintamenettelyt

- **Aiemmat menettelyt pysyvät pääosin samanlaisina**
  - Avoin menettely
  - Rajoitettu menettely
  - Puitejärjestely
  - Sähköinen huutokauppa
  - Suorahankinta
  - Dynaaminen hankintajärjestelmä (suurimmat muutokset tässä ryhmässä)
- **Neuvotteluja sisältävät nykyiset menettelyt uudistuvat**
  - Neuvottelumenettely
  - Kilpailullinen neuvottelumenettely
- **Kaksi täysin uutta menettelyä:**
  - Innovaatiokumppanuus
  - Sähköiset luettelot

Sosiaali- ja terveystalveluhankinnat

- **Säännökset omassa luvussa (luku 12)**
  - **Lisäksi sovelletaan I osaa yleiset säännökset**
    - tarkoitus, tavoitteet, periaatteet, määritelmät, soveltamisala ja sen rajaukset, kynnysarvot, ennakoidun arvon laskeminen, pilkkomiskielto
  - **Sekä IV osaa**
    - hankintapäätös, hankintasopimus, valvonta ja oikeussuojakeinot
- => siltä osin kuin niissä ei toisin säädetty**
- **Vain yksi kynnysarvo ja yhdet kevyet säännöt**

12 luku

Sosiaali- ja terveystalveluhankinnat

- **Vapaa harkinta hankintamenettelyn valinnassa**
  - Kuvattava menettely ilmoituksessa tai tarjouspyynnössä
  - Oltava tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun sekä avoimuuden ja suhteellisuuden periaatteiden mukainen
  - Suorahankinta 40 ja 41 § mukaan
- **Ilmoittamisvelvollisuus Hilmassa**

12 luku

Sosiaali- ja terveystalvohankinnat

- **Tarjouspyyntö ja sitä vastaavat tarjoukset**
  - voi pyytää täsmentämään ja täydentämään
- **Jos ei vastaa soveltuvuusvaatimuksia tai löytyy pakollisia poissulkemisperusteita on suljettava pois**
- **Jos suorittaa vertailun pelkällä hinnalla, hankintayksikön on perusteltava tämä**

12 luku

Sosiaali- ja terveystalveluhankintojen erityisvaatimukset

- hankkijan on otettava huomioon kyseistä sosiaali- ja terveystalvelua koskeva aineellinen lainsäädäntö
- sosiaali- ja terveystalvelujen hankinnassa on palvelun käyttäjien yksilöllisten ja pitkäaikaisten sekä toistuvien hoito- tai sosiaalipalvelujen turvaamiseksi otettava huomioon käyttäjien erityistarpeet ja kuuleminen, siten kuin asiasta muualla lainsäädännössä säädetään

12 luku

Sosiaali- ja terveystalveluhankintojen erityisvaatimukset

- hankintayksikön on otettava huomioon palvelujen laatuun, jatkuvuuteen, esteettömyyteen, kohtuuhintaisuuteen, saatavuuteen ja kattavuuteen, eri käyttäjäryhmien erityistarpeisiin liittyvät, käyttäjien osallistumiseen ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen liittyvät tekijät
- pitkäkestoisia hoito- ja asiakassuhteita koskevissa sosiaali- ja terveystalveluissa hankintayksikön on määritettävä sopimusten kesto ja muut ehdot siten, että sopimuksista ei muodostu kohtuuttomia tai epätarkoituksenmukaisia seurauksia asiakkaille

Sosiaali- ja terveystalveluhankinnat erityspiirteitä

- **Hankintalaissa on mahdollisuus sijoittaa yksittäinen asiakas haluttuun paikkaan**
  - Kotimainen säännös, jonka komissio on hyväksynyt
  - Tarkoituksen huomioida asiakkaan näkökulma, ei tietyn palveluntarjoajan suosiminen
- **Hankinta voidaan kilpailuttaa toistaiseksi voimassa olevana**
  - Asiakas voidaan sijoittaa pitkäaikaisella sopimuksella loppuelämäkseen tiettyyn paikkaan
  - Jos palveluntarjoaja häviää uuden kierroksen hankintalaki ei vaadi siirtämään asiakkaita uuteen paikkaan

Hankinnan jakaminen osiin

Pk-yritysten osallistumismahdollisuuksien tehostamista pidetään tärkeänä. Tarkoituksena kannustaa ja korostaa jakamista, muttei velvoittaa siihen

- Hankintayksikkö saa tehdä hankintasopimuksen erillisinä osina ja määritellä osien koot ja kohteet vapaasti
- Hankintayksikön täytyy ilmoittaa hankintailmoituksessa, voiko tarjouksia jättää yhdestä, useammasta vai kaikista osista
- Hankintayksikön on ilmoitettava perustelut päätökselleen olla jakamatta hankintasopimusta osiin hankinta-asiakirjoissa tai hankintapäätöksessä

Sidosyksikköhankinnat

- **Hankintalakia ei sovelleta hankintaan, jonka hankintayksikkö tekee sidosyksiköltään**
  - Muodollisesti erillinen ja päätöksenteon kannalta itsenäinen yksikkö
  - Määräysvalta yksikköön kuten omiin toimipaikkoihin
  - Sidosyksikössä ei yksityistä omistusta
  - Sidosyksikkö harjoittaa liiketoiminnastaan korkeintaan 5 % ja 500 000 euroa muiden tahojen kanssa
- **Sidosyksikköraja on sote -palveluissa 10 % vuoden 2021 loppuun saakka**

Kiitos!